

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Εὐλογήσαντος δὲ τοῦ Ἀρχιερέως ἢ τοῦ
Ἱερέως, ἀρχόμεθα τοῦ Λυχνικοῦ, καὶ μετὰ
τὸν Προοιμιακόν, Συναπτὴ μεγάλη.

ΙΕΡΕΥΣ: Εὐλογημένη ἡ βασι-
λεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ αἰεί,
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ: Ἀμήν.

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ
προσπέσωμεν τῷ βασιλεῖ ἡμῶν
Θεῷ.

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ
προσπέσωμεν Χριστῷ, τῷ βασιλεῖ
ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε, προσκυνήσωμεν καὶ
προσπέσωμεν αὐτῷ Χριστῷ, τῷ
βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Ψαλμὸς ργ' (103).

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον,
Κύριε ὁ Θεός μου ἐμεγαλύνθης
σφόδρα.

Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλο-
πρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος
φῶς ὡς ἱμάτιον.

Ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὥσει
δέρριν, ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ
ὑπερῶα αὐτοῦ.

Ο τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν
αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων
ἀνέμων.

Ο ποιῶν τοὺς Ἀγγέλους αὐτοῦ
πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς
αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.

Ο θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν
ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται
εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

Ἀβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περι-
βόλαιον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὁρέων
στήσονται ὕδατα.

Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου φεύξο-
νται, ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δει-
λιάσουσιν.

Ἀναβαίνουνσιν ὄρη, καὶ κατα-
βαίνουνσι πεδία εἰς τὸν τόπον, ὃν
ἐθεμελίωσας αὐτά.

Οριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσο-
νται, οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι
τὴν γῆν.

Ο ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν
φάραγγιν, ἀναμέσον τῶν ὁρέων
διελεύσονται ὕδατα.

Ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ
ἀγροῦ, προσδέξονται ὄναγροι εἰς
δίψαν αὐτῶν.

Ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ κατασκηνώσει ἐκ μέσου τῶν
πετρῶν δώσουσι φωνήν.

Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερώων
αὐτοῦ ἀπὸ καρποῦ τῶν ἔργων σου
χορτασθήσεται ἡ γῆ.

Ο ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς
κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν
ἀνθρώπων.

Τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς
καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν
ἀνθρώπου.

Τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν
ἐλαίῳ καὶ ἄρτος καρδίαν
ἀνθρώπου στηρίζει.

Χορτασθήσονται τὰ ξύλα τοῦ
πεδίου, αἱ κέδροι τοῦ Λιβάνου, ἃς
ἐφύτευσας.

Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύσουσι,
τοῦ ἐρωδιοῦ ἢ κατοικία ἡγεῖται
αὐτῶν.

Ορη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις,
πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγωοῖς.

Εποίησε σελήνην εἰς καιροὺς ὁ
ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ.

Εθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ
ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θη-
ρία τοῦ δρυμοῦ.

Κύμνοι ὠρυόμενοι τοῦ
ἀρπᾶσαι, καὶ ζητῆσαι παρὰ τῷ
Θεῷ βρωσιν αὐτοῖς.

Ανέτειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθη-
σαν, καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν
κοιτασθήσονται.

Εξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ
ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν
αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας.

Ως ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου,
Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας,
ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου.

Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ
εὐρύχωρος, ἐκεῖ ἐρπετὰ ὧν οὐκ
ἔστιν ἀριθμὸς, ζῶα μικρὰ μετὰ
μεγάλων.

Εκεῖ πλοῖα διαπορεύονται,
δράκων οὗτος, ὃν ἐπλάσας
ἐμπαίζειν αὐτῇ.

Πάντα πρὸς σέ προσδοκῶσι,
δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς
εὐκαιρον δόντος σου αὐτοῖς συλ-
λέξουσιν.

Ανοίξαντός σου τὴν χεῖρα, τὰ
σύμπαντα πλησθήσονται χρη-
στότητος ἀποστρέψαντος δέ σου
τὸ πρόσωπον, ταραχθήσονται.

Αντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν,
καὶ ἐκλείψουσι, καὶ εἰς τὸν χοῦν
αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν.

Εξαποστελεῖς τὸ πνεῦμα σου,
καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινιεῖς
τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τοὺς
αἰῶνας εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

Ο ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ
ποιῶν αὐτὴν τρέμειν ὁ ἀπτόμενος
τῶν ὁρέων, καὶ καπνίζονται.

Ασω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ μου,
ψαλῷ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.

Ἦδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογία μου,
ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ
Κυρίῳ.

Εκλείποιεν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς
γῆς, καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν
αὐτούς.

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν
Κύριον. Καὶ πάλιν·

Ο ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ
ἔθου σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ.

Ως ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου,
Κύριε πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

Δόξα... **Κ**αὶ νῦν... Ἀλληλούϊα,
Ἀλληλούϊα, Ἀλληλούϊα. Δόξα σοι ὁ
Θεός (ἐκ γ').

Ἦ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

ΔΙΑΚΟΝΟΣ: **Ε**ν εἰρήνῃ τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν.

ΧΟΡΟΣ: **Κ**ύριε, ἐλέησον.

[καὶ μετὰ ἀπὸ κάθε αἵτησης]

Υπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης, καὶ
τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπα-
ντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν
ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ
τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ
Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου,
καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας,
καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν
αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ πατρός καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (.....), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντός τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἐθνους, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας ἐν αὐτῷ, τοῦ κατὰ ξηρὰν θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τῆς πόλεως (Μονῆς, Κώμης) ταύτης, πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν

ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

ΧΟΡΟΣ: **Ο**ὶ, Κύριε.

ΙΕΡΕΥΣ: **Ο**τι πρέπει σοι, πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΧΟΡΟΣ: **Α**μήν. *Ψαλμὸς 140*

Ἦχος β'

Κύριε ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου, εἰσάκουσόν μου, Κύριε. Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσάκουσόν μου πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγένοι με πρὸς σέ εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐσπερινή εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Σπ'χ. **Ε**ὰν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε, Κύριε τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν.

Ἰδιόμελα Ἦχος β'. Γερμανοῦ

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδιηγούμενοι, τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ διαλέλνται, ἡ φλογίνη ῥομφαία τὰ νῶτα δίδωσι, καὶ τὰ Χερουβίμ παραχωρεῖ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, κἀγὼ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς μεταλαμβάνω, οὗ προεξεβλήθην διὰ τῆς παρακοῆς. Ἡ γὰρ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρός, ὁ χαρακτήρ τῆς ἀϊδιότητος αὐτοῦ, μορφὴν δούλου λαμβάνει, ἐξ ἀπειρογάμου Μητρὸς προελθὼν, οὐ τροπὴν ὑπομείνας· ὁ γὰρ ἦν διέμεινε, Θεὸς ὢν ἀληθινός· καὶ ὁ οὐκ ἦν προσέλαβεν, ἄνθρωπος

γενόμενος διὰ φιланθρωπίαν, αὐτῷ βοήσωμεν ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. Ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε, ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδηγούμενοι, τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ διαλέλутαι, ἡ φλογίνη ῥομφαία τὰ νῶτα δίδωσι, καὶ τὰ Χερουβίμ παραχωρεῖ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, κἀγὼ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς μεταλαμβάνω, οὗ προεξεβλήθη διὰ τῆς παρακοῆς. Ἡ γὰρ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρός, ὁ χαρακτήρ τῆς ἀϊδιότητος αὐτοῦ, μορφὴν δούλου λαμβάνει, ἐξ ἀπειρογάμου Μητρὸς προελθὼν, οὐ τροπὴν ὑπομείνας· ὁ γὰρ ἦν διέμεινε, Θεὸς ὢν ἀληθινός· καὶ ὁ οὐκ ἦν προσέλαβεν, ἄνθρωπος γενόμενος διὰ φιλανθρωπίαν, αὐτῷ βοήσωμεν ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.

Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου, πεφώτισται τὰ σύμπαντα, Ποιμένων γὰρ ἀγραυλούντων, καὶ Μάγων προσκυνοῦντων, Ἀγγέλων ἀνυμνούντων, Ἡρώδης ἐταράττετο, ὅτι Θεὸς ἐν σαρκὶ ἐφάνη, Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις· καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

Τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου, πεφώτισται τὰ σύμπαντα, Ποιμένων γὰρ ἀγραυλούντων, καὶ Μάγων προσκυνοῦντων, Ἀγγέλων ἀνυμνούντων, Ἡρώδης ἐταράττετο, ὅτι Θεὸς ἐν σαρκὶ ἐφάνη, Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Λίνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

Ἡ Βασιλεία σου, Χριστέ ὁ Θεός, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, καὶ ἡ Δεσποτεία σου, ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ὁ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ἐνανθρωπήσας, φῶς ἡμῖν ἔλαμψας, Χριστέ ὁ Θεός, τῇ σῇ παρουσίᾳ, φῶς ἐκ φωτός, τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα, πᾶσαν κτίσιν ἐφαιδρυνας, Πᾶσα πνοὴ αἰνεῖ σε, τὸν χαρακτήρα τῆς δόξης τοῦ Πατρός. Ὁ ὢν καὶ προὼν, καὶ ἐκλάμψας ἐκ Παρθένου Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχ. Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Τί σοι προσενέγκωμεν Χριστέ, ὅτι ὥφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς; ἕκαστον γὰρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον, οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα, οἱ Μάγοι τὰ δῶρα, οἱ Ποιμένες τὸ

θαῦμα, ἡ γῆ τὸ σπήλαιον, ἡ ἔρημος
τὴν φάτνην· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρ-
θένον, ὁ πρὸ αἰώνων Θεὸς ἐλέησον
ἡμᾶς.

Δόξα... **Κ**αὶ νῦν...

ᾠχος β'

Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ
τῆς γῆς, ἡ πολυαρχία τῶν
ἀνθρώπων ἐπαύσατο, καὶ σοῦ
ἐνανθρωπήσαντος ἐκ τῆς Ἀγνῆς, ἡ
πολυθεΐα τῶν εἰδώλων κατήργη-
ται. Ὑπὸ μίαν βασιλείαν
ἐγκόσμιον, αἱ πόλεις γεγέννηται,
καὶ εἰς μίαν Δεσποτείαν Θεότητος,
τὰ Ἕθνη ἐπίστευσαν. Ἀπεγράφη-
σαν οἱ λαοί, τῷ δόγματι τοῦ
Καίσαρος· ἐπεγράφημεν οἱ πιστοί,
ὀνόματι θεότητος, σοῦ τοῦ ἐναν-
θρωπήσαντος Θεοῦ ἡμῶν, Μέγα
σου τὸ ἔλεος, δόξα σοι.

Εἰσοδὸς μετὰ Εὐαγγελίου..

ΔΙΑΚΟΝΟΣ: *Σοφία Ὁρθοί!*

Καὶ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ·

Φῶς ἱλαρὸν ἀγίας δόξης,
ἀθανάτου Πατρός, οὐρανίου,
ἀγίου, μάκαρος, Ἰησοῦ Χριστέ,
ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν,
ιδόντες φῶς ἐσπερινόν, ὑμνοῦμεν
Πατέρα, Υἱόν, καὶ ἅγιον Πνεῦμα
Θεόν. Ἄξιόν σε ἐν πᾶσι καιροῖς,
ὕμνεϊσθαι φωναῖς αἰσίσαις, Ὡς
Θεοῦ, ζωὴν ὁ διδούς, Διὸ ὁ κόσμος
σὲ δοξάζει.

Εσπέρας προκείμενον.

ὁ διάκονος: **Ε**σπέρας!

ὁ Ἀναγνώστης: **Γ**ενέσεως τὸ
Ἀνάγνωσμα

ὁ διάκονος: **Γ**οφία, πρόσχωμεν!

(Κεφ. 1, 1-13), ὁ Ἀναγνώστης:

1. Εν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν,

2. Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκα-
τασκεύαστος καὶ σκότος ἐπάνω
τῆς ἀβύσσου καὶ πνεῦμα Θεοῦ
ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος

3. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς γενηθήτω
φῶς καὶ ἐγένετο φῶς

4. Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ὅτι
καλὸν καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς ἀνὰ
μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον
τοῦ σκότους

5. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς
ἡμέραν καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσεν
νύκτα καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ
ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα μία

6. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς· γενηθήτω
στερέωμα ἐν μέσῳ τοῦ ὕδατος καὶ
ἔστω διαχωρίζον ἀνὰ μέσον ὕδα-
τος καὶ ὕδατος· καὶ ἐγένετο οὕτως

7. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸ
στερέωμα καὶ διεχώρισεν ὁ Θεὸς
ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος ὃ ἦν
ὑποκάτω τοῦ στερεώματος καὶ
ἀνὰ μέσον τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπάνω
τοῦ στερεώματος

8. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὸ
στερέωμα οὐρανὸν καὶ εἶδεν ὁ
Θεὸς ὅτι καλὸν καὶ ἐγένετο ἑσπέρα
καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα δευτέρα

9. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς συναχθήτω
τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ
εἰς συναγωγὴν μίαν καὶ ὀφθήτω ἡ
ξηρὰ καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ
συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ
οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν
καὶ ὤφθη ἡ ξηρὰ

10. Καὶ ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς τὴν ξη-
ρὰν γῆν καὶ τὰ συστήματα τῶν

ὕδατων ἐκάλεσεν θαλάσσας· καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν·

11. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐγένετο οὕτως·

12. Καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπείρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς ὅτι καλόν·

13. Καὶ ἐγένετο ἑσπέρα καὶ ἐγένετο πρωΐ ἡμέρα τρίτη.

Εἶτα ἀνιστάμενοι λέγομεν

Τροπάριον Ἦχος πλ.β'

Λαθὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ Σπήλαιον, ἀλλ' οὐρανὸς σε πᾶσιν ἐκήρυξεν, ὥσπερ στόμα, τὸν Ἀστέρα προβαλλόμενος Σωτήρ. Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε· μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος α'. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις, ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ.

ὁ β' χορὸς

• Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε, μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος β'. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ Πόλις τοῦ Θεοῦ, μνησθήσομαι Ῥαὰβ καὶ Βαβυλῶνος, τοῖς γινώσκουσί με.

ὁ α' χορὸς

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε, μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος γ'. Καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι, καὶ Τύρος, καὶ λαὸς τῶν Αἰθιοπῶν.

ὁ β' χορὸς

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε, μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος δ'. Οὗτοι ἐγεννήθησαν ἐκεῖ, Μήτηρ Σιών, ἔρεϊ ἄνθρωπος ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ Ὑψιστος.

ὁ α' χορὸς

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε, μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος ε'. Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν, καὶ Ἀρχόντων τούτων τῶν γεγεννημένων ἐν αὐτῇ Ὡς εὐφρανόμενων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

ὁ β' χορὸς

Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε, μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

ὁ Ἀναγνώστης: Δόξα Πατρὶ...

Καὶ νῦν...

ὁ α' χορὸς

Λαθὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ Σπήλαιον, ἀλλ' οὐρανὸς σε πᾶσιν ἐκήρυξεν, ὥσπερ στόμα, τὸν Ἀστέρα προβαλλόμενος Σωτήρ. Καὶ Μάγους σοι προσήνεγκεν, ἐν πίστει προσκυνοῦντάς σε, μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς.

Ζ' Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κεφ, 9, 6-7)

Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος ἐγὼ γὰρ ἄξω εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας εἰρήνην καὶ ὑγίειαν αὐτῷ. Μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὄριον ἐπὶ τὸν θρόνον Δαυΐδ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ κατορθῶσαι αὐτὴν καὶ ἀντιλαβέσθαι αὐτῆς ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον ὁ ζῆλος Κυρίου Σαβαώθ ποιήσει ταῦτα.

Τροπάριον Ὕμνος πλ. β'

Ἀνέτειλας Χριστὲ ἐκ Παρθένου, νοητὲ Ἥλιε τῆς Δικαιοσύνης, καὶ Ἀστὴρ σε ὑπέδειξεν, ἐν Σπηλαίῳ χωρούμενον τὸν ἀχώρητον. Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος α'.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

ὁ α' χορὸς

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος β'.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται, ἔτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος γ'.

Ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ Κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν, ἄροῦσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρίψεις αὐτῶν, ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος δ'.

Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος, τὰ μαρτύριά σου ἐπιστάθησαν σφόδρα.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

ὁ Ἀναγνώστης: Στίχος ε'.

Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

ὁ Ἀναγνώστης: Δόξα Πατρὶ...

Καὶ νῦν...

Ἀνέτειλας Χριστὲ ἐκ Παρθένου, νοητὲ Ἥλιε τῆς Δικαιοσύνης, καὶ Ἀστὴρ σε ὑπέδειξεν, ἐν Σπηλαίῳ χωρούμενον τὸν ἀχώρητον. Μάγους ὀδηγήσας εἰς προσκύνησίν σου, μεθ' ὧν σε μεγαλύνομεν, Ζωοδότα δόξα σοι.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα
(Κεφ. 7, 10-16, ὥ 8, 1-4, 8-10)

Προσέθετο Κύριος λαλῆσαι τῷ Ἀχαζ λέγων

Αἰτήσαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς ὕψος.

Καὶ εἶπεν Ἀχαζ οὐ μὴ αἰτήσω οὐδ' οὐ μὴ πειράσω Κύριον.

Καὶ εἶπεν(Ἡσαΐας).

Ἀκούσατε δὴ οἶκος Δαυΐδ' μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις; καὶ πῶς Κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα;

Διὰ τοῦτο δώσει Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον.

Ἴδου ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑμμανουήλ.

Βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πρὶν ἢ γνῶναι αὐτὸν ἢ προελεσθαι πονηρὰ ἐκλέξεται τὸ ἀγαθόν.

Διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἀπειθεῖ πονηρίᾳ τοῦ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν, καὶ καταληφθήσεται ἡ γῆ, ἣν σοὶ φοβῆ, ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων.

Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς με' λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγάλου καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου· τοῦ ὀξέως προνομὴν ποιῆσαι σκύλων' πάρεστιν γὰρ.

Καὶ μάρτυράς μοι ποιήσον πιστοὺς ἀνθρώπους τὸν Οὐρίαν καὶ τὸν Ζαχαρίαν υἱὸν Βαραχίου.

Καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προφῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβε καὶ ἔτεκεν υἱόν· καὶ εἶπεν Κύριός μοι· κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον· διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήφεται δύναμιν Δαμασκοῦ καὶ τὰ σκύλα Σαμαρείας ἔναντι βασιλέως Ἀσσυρίων.

Καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἄνθρωπον, ὃς δυνήσεται κεφαλὴν ἄραι ἢ δυνατὸν συντελέσασθαι τι, καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὥστε

πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου·

Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

Γινῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε' ἐπακούσατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς ἰσχυρότερες ἡττᾶσθε.

Ἐὰν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, πάλιν ἡττηθήσεσθε.

Καὶ ἢν ἂν βουλεύσησθε βουλήν, διασκεδάσει Κύριος καὶ λόγον ὃν ἔαν εἴπητε, οὐ μὴ ἐμμείνη ἔν ὑμῖν, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.

Μετὰ δὲ τὴν τῶν Ἀναγνωσμάτων συμπλήρωσιν, ἡ μικρὰ Συναπτὴ ὑπὸ τοῦ προεξάρχοντος.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν: Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν,...

Καὶ ψάλλεται

Τρισάγιον Ἀποστόλου

Ἄγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. (γ')

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι.

Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Δύναμις.

Ἄγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα ὁ Ἀναγνώστης τὸ Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου.

Ἦχος α'.

Κύριος εἶπε πρὸς με, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

Σπῆχ. Ἄιτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου.

Πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. 1, 1-14 & 2, 1-3)

Λ δελφοί, Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν Ὁς ὦν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων Ὑἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; Καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. Πρὸς δὲ τὸν υἱόν Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. Καί, Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις καὶ

πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέ ποτέ; Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε παρὰ ῥυθμῶν. Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη.

Λ αλληλούϊα. (γ'). Ἦχος πλ. δ'

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

Σπ'χ. Ῥάβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος, ἐκ γαστροῦς πρὸ Ἐωσφόρου ἐγέννησά σε.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν

(Κεφ. 2, 1-20)

Εν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογραφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.

αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.

καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαυΐδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυΐδ,

ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.

Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτόν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν.

Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς.

Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γάρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ.

Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ.

Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς

οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων·

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.

Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον, τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν Ποιμένων πρὸς αὐτούς,

ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

ὁ α' χορὸς

Δόξα σοι Κύριε, δόξα σοι. Καὶ καθ' ἑξῆς, ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΙΜΙΩΝ ΔΩΡΩΝ. Χερουβικός Ὕμνος.

Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες * καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι * τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, * πᾶσαν νῦν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν,

Ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεσιν. * Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Κύριε, ἐλέησον.

Υπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ἐλέησον.

Υπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ἐλέησον.

Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ἐλέησον.

Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. **Κ**ύριε, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Παράσχου, Κύριε.

Αγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Παράσχου, Κύριε.

Βυγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Παράσχου, Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Παράσχου, Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Παράσχου, Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογία, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Παράσχου, Κύριε.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου (**Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς**) καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Γοὶ, Κύριε.

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Αμήν.

+ **Ε**ἰρήνη πᾶσι.

Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Αγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως.

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ

καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱόν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.

Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.

Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς.

Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.
Ἀμήν

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφοράν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ἐλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ἀνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀξιον καὶ δίκαιον.

*Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἀπάρχεται
τῆς ἁγίας Ἀναφορᾶς:*

Ἀξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν...

Ἐκφώνως:

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα·

Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ· πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται·

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων...

Ἀβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἔστι τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ἀμήν.

Εἶτα ἐπευχόμενος λέγει ὁ Ἱερεὺς:

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων

*Καὶ αὐθις δεικνύων τὸ ἅγιον Ποτήριον
ὁ Ἱερεὺς λέγει ἐκφώνως:*

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ἀμήν.

*Ὁ Ἱερεὺς καὶ πάλιν κλινόμενος
λέγει τὴν εὐχήν:*

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης...

Ἐκφώνως: **Τ**ὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.

Κὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, καὶ δεόμεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Εξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

*Σε λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου
ψάλλεται τὸ:*

Επὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις, ἀγγέλων τὸ σύστημα καὶ ἀνθρώπων τὸ γένος, ἡγιασμένε ναὲ καὶ παράδεισε λογικέ, παρθενικὸν καύχημα, ἐξ ἧς Θεὸς ἐσαρκώθη καὶ παιδίον γέγονεν ὁ πρὸ αἰώνων ὑπάρχων Θεὸς ἡμῶν· τὴν γὰρ σὴν μήτραν θρόνον ἐποίησε καὶ τὴν σὴν γαστέρα πλατυτέραν οὐρανῶν ἀπειργάσατο. Ἐπὶ σοὶ χαίρει, Κεχαριτωμένη, πᾶσα ἡ κτίσις· δόξα σοι.

*Σε λειτουργία τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ
Χρυσοστόμου ψάλλεται τὸ:*

Ἀξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέ-

ραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξότεραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ· τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, σὲ μεγαλύνομεν.

*Εἰ δὲ ἔστι Δεσποπικὴ ἢ Θεομητορικὴ
ἐορτὴ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, ψάλλεται ὁ
Εἱρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ Κανόνος τῆς
ἐορτῆς.*

Εν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...

Κύριε, ἐλέησον.

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Καὶ δὸς ἡμῖν, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ...

Ἀμήν.

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ...

Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες...

Κύριε, ἐλέησον.

Υπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων...

Κύριε, ἐλέησον.

Οπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν...

Κύριε, ἐλέησον.

Υπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς...

Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν...

Παράσχου Κύριε. *[καὶ μετὰ ἀπὸ
κάθε αἵτησις]*

Ἀγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν...

Παράσχου, Κύριε.

Βυγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν...

Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν...

Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν...

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν...

Παράσχου Κύριε.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως...

Οὐ Κύριε.

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας...

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις...

Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Οὐ Κύριε.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν.

Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν...

Πρόσχωμεν.

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Εἰς Ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλει

τὸ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας

εἰς τὸν ἥχον, εἰς ὃν ἐψάλη καὶ τὸ

Χερουβικόν.

Λινεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν. Ἀλληλούϊα.

Εἰ δὲ τύχοι Δεσποτικῆ ἢ Θεομητορικῆ

ἐορτῆ ἢ ἀπόδοσις αὐτῆς, ψάλλεται

τὸ κοινωνικὸν τῆς ἐορτῆς.

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ἀμήν. Ἀμήν., Ἀμήν. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Ἐν δὲ τῷ κοινωνεῖν τοὺς πιστοὺς

ὁ χορὸς ψάλλει:

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον Υἱὲ Θεοῦ κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ ληστὴς ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

ἢ τό:

Οἶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Καί μετὰ τὴν τῶν πιστῶν θείαν κοινωνίαν

ὁ Ἱερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαόν

ἐπιλέγων ἐκφώνως:

Βῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὐρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνοῦντες, αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν.

Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἀμήν. Ἀμήν. Ἀμήν. Εἰς ἄφесιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως Κύριε, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἡξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τῶν ἁγίων μυστηρίων σου · στήρηξον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἁγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετᾶν τὴν δικαιοσύνην σου. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Ορθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων...

Κύριε, ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον...

Κύριε, ἐλέησον.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν...

Γοί Κύριε.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν...

Ἀμήν.

Εν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Εν ὀνόματι Κυρίου.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ἐλέησον. (γ') Πάτερ ἅγιε Εὐλόγησον.

Ὅ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε...

Ἀμήν.

Εἵη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. (γ')

Ἡ Μεταφορὰ Κειμένων

Καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια

ἔγινε ἀπὸ τὸν Βασίλειο Κιαμηλίδη

Ἱεροψάλτη

σπὸν Ι.Ν. Ἁγίου Γεωργίου

Κουλούρας Βέροιας.